

Vélemények - javaslatok növényvédelmi szakmérnököktől (L)

E cikkben szeretném közzétenni azokat a hasznos véleményeket, tapasztalatokat, amelyekkel praktizáló növényvédelmi szakemberek „gyújtótk be” a 2007-es termelési évben és osztottak meg velem.

A **Summi-Agro Hungaria Kft.** rendszeresen, minden évben, számos kultúrában beállítja növényvédelmi technológiáit az ország különböző részein. Ez lehetővé teszi, hogy a termelési év aktuális időpontjában, bemutató keretében tájékoztassuk a szakembereket, termelőket az adott növényvédelmi technológia hatékonyságáról, és mi is fontos információk, visszacsatolások birtokába jussunk. Régióban, Észak-Magyarországon – elsősorban Heves megyében – a két történelmi borvidéken (Mitra, Eger), illetve a Dél-hevesi gyümölcsösben kértem ki a szakma jól ismert növényvédelmesek véleményét, arról, hogy hogyan vizsgázták a Summi-Agro technológiáit 2007-ben.

Fonossági sorrendet melőzve, haladjunk a térfélen keletről nyugat irányba. A **Gyöngyöstarjánai Hegyközség** területén hozzávetőlegesen 800 ha szőlő ültetvényt művelnek, ezen túlmenően jelentős felületet tesz ki a csonthéjas – szilva, őszibarack, cseresznye is. Az ültetvények növényvédelmi szaktanácsadásáért **Pintér Károly** (1. kép) növényvédelmi szakmérnök a megbízott.

1. kép: Pintér Károly Növényvédelmi szaktanácsadó munka közben

Többször kértem: **Karcsi bácsi hogyan tudnál összefoglalni az idei év növényvédelmi tapasztalatait?**

- Általánosságban úgy fogalmazhatnék, növényvédelmi szempontból „közepes erősségű” évünk volt. Mit értek ez alatt? Naprakész előrejelzéssel, okeszerű

technológia megvalósításával és prevencióval, minden kártevő, betegség kontrollálható volt. Itt van pl. a legkorábban jelenkező kártevő, az aka esete. Technikai (műroszkópos) felszereltséggel lehetővé teszi, hogy időben, jóval a rigyapatás előtt előre jelezzen az aka veszélyt. Ebben az évben is így történt. Az előrejelzéseim alapján az átlagostól erősebb fertőzési nyomást vártam, és ez be is igazolódott. Azok, akit nem követtek az előrejelzés után adott tanácsaimat, ennek kárvallói lettek, viszont, ahol preventív, időben, megfélemlítő szerveszálalással elvégezték a kezelést, ott megoldottuk az „akkákeresést” 2007-re. Itt kell megemlítenem az **Ortus 5 SC-T**-et, ami kifogástalan munkát végzett. **Szőlőben és gyümölcsösben a takacsatkák, levélatkák, vagy a gubacsatkák ellen – kítőnő hatékonysággal – ezzel védekezünk. Az Ortus mellett szól még a könnyű kezelhetősége és a gazdaságossága.** Tovább haladva a szőlő növényvédelmi technológiájában, ezen a borvidéken jelése vizsgáztott a **Pledge 50 WP** gyomirtószert. Az előző év pozitív tapasztalatai miatt épült be a gyomirtási technológiánkban. Széles hatásspektrummal rendelkező, kontakt, perzselő hatású, készítmény gyomok elleni készítmény. A már kikelt, és a később kelő gyomok ellen is bevethető, hisz remek talajon keresztüli hatással is rendelkezik, mert filmszerű ún. „Pledge - pídelet” képez a talaj felszínén. Egyre szélesebb körben ismert, hogy a Pledge hatóanyaga nem szívódik fel, tehát nem károsítja a kultúrát, ezért bátran tudom ajánlani azoknak a szőlőszemeknek, akik – kézmunkaerő hiánya miatt – a szőlő törzshajtásaitól vegyszerezésen kívánják „megszabadulni”. Amikor nem a törzshajtás elviteléről, hanem a gyomirtás a fő cél, akkor általában kombinációban – valamilyen glifozát tartalmú készítménnyel – javaslom kipróbálni (2. kép), mert a területünkön az évelő egy és készítmények egyúttal előfordulnak.

2. kép: Gyöngyöstarján, Pledge 50 WP + Glifozát kombináció szemléletes gyomirtó hatás

Sajnos a gyakori nyomott szőlő felvásárlási ár, egyre jobban „árérzékeny” teszi a tulajdonosokat. Természetesen a mindenkori megvásárolt termék hatékonysága a legfontosabb, de a költségtényezők közöttelen utána jönnek. A **Pledge** ezen kritériumoknak is megfelel. Ebben az évben a magrökök készítmék ellen a piac legzavargaságosab gyomirtó szere volt. A gyomirtás hatékonyságát tovább tudtuk fokozni a „Pledge-Spray” sorpermetező adapter alkalmazásával (3. kép)

3.kép: "Pledge-spray" sorpermetező adapter

Idén komoly fejtörést jelentett a gyümölcsösökben a levéltevek elleni harc. Hosszú évek óta praktizálók, de ilyen mérvű invázióval, folyamatos betelepődéssel régóta találkozom. Növényvédelmi szempontból, talán ez volt az év legnagyobb kihívása. A levéltevek elsősorban a csonthéjasokat veszélyeztetik. Több, elhanyagolt nem szakszerűen kezelt kultúrában komoly vírusfertőzés lehetett találok. Szerencsére ügyfeleim tanácsaimat megfogadták, és így jól megoldották a levéltevek problémáit. Magától értetődik, hogy nemcsak egy rovarölő szerre szorítottam a technológiánk, de annak alapját képezte a **Mospilan 20 SP**. A technológia összeállításánál több éves megfigyelésemre, tapasztalatomra hagyatkoztam. Természetesen folyamatosan vizsgálom és nyomon követem az új megoldásokat, készítményeket, amelyek bevalának, akkor beillesztem őket a technológiába. Így volt ez a **Mospilan 20 SP**-vel is, ami igen széles hatásspektrummal rendelkezik, így szívó és ragókártevők ellen egyaránt bevethető. Szőlőben elsősorban ott javaslom, ahol a molylevek mellett más ellen is kell védekezni. Gondolok itt elsősorban a szivőkártevőkre, mint a levéltevekre, tripszre, kabócákra, vagy az egyes területeken egyre nagyobb gondot okozó szőlő gyökérgyökér (filoxéra) levélalakjára (4.; 5. kép). Visszatérve a csonthéjasokra, Gyöngyöstarjánban jelentős értéket képvisel a szilva, őszibarack, kajszibarack mellett a cseresznye is. Amióta a **Mospilan-4** használatuk, nincs cseresznyelégycs kártétel, mindig piacképes termés születelünk.

4. kép: Filoxéra levélalakja

5. kép:Mospilan 20 SP hatékonysága Filoxéra ellen

Heves megye másik híres borvidékére, az egrire „árcsuvára”, beszélgettem az Egervin Kft. ügyvezető igazgatójával **Kriszta Józseffel**. Ők minden évben 300-350 ha szőlő növényvédelmi munkáikat felelik. Korszerű, gazdaságos növényvédelmi szolgáltatásra szerződnek a kisebb-nagyobb szőlőbirtokokkal. Céljuk egy jó minőségű bor alapanyagául szolgáló, egészséges kulturálatokban tartott szőlőt szerezni való fenntartása.

- „Nagy felelősséget ró ez ránk” – mondja József – hisz a mi technológiáinkkal biztosítjuk az Egervin RT, bor alapanyagának jelentős részét. Növényvédelmi szempontból átlagos évet zártunk. Ami a szőlő kórtani részét illeti, ott el kell mondanom, hogy elsősorban a lisztharmat jelentkezt nagyobb fertőzési nyomással, szemben a másik két jelentős (peronoszpóra és botrytis) betegséggel, de ez sem volt károgó. Én is vallom a szőlő növényvédelmi technológiáim alapelveit, mely szerint előrejelzésre, észserzi szerveszálalásra, prevencióra alapozott növényvédelemmel, szinte minden növény-egészségügyi probléma orvosolható. A vállalatunknál lisztharmat ellen az egyik vezetőtermék a **Trifimne 30 WP** volt. Több év használatom eredményesen. Olyan években is megállta a helyét, amikor jóval nagyobb volt a fertőzési nyomás. A Trifimne a gombák ergoszterin bioszintézisét gátolja (EGB), felszívódó hatóanyagot tartalmaz. A lisztharmat elleni technológiánkban, kontaktkénál tankverekben használjuk. Idén, csak a szórvány, speciális mikroklímájú dőlőkben észleltünk peronoszpórákat, ahol időben, preventívul azonnal blokkolni tudtuk a terjedését. E gyors blokkolásban nagy szerepe volt a **Zetanil R**, kifejezetten e célra kifejlesztett gombaölő szernek. Technológiánk szerves részét képezi a „rezes blokkban” az **Astra** nevű gombaölő szer. A különböző rezek közül az Astra-t igen finom szemcsemérete miatt részesítjük előnyben, mert a szemcseméret köztudottan a rezek hatékonyságának az alapja. A kiváló minőség mellett nem utolsósorban a hektáronkénti gazdaságossága is sokat nyom a latban. Ebben az évben sajnos többször ért bennünket eltérő intenzitású és kártételi jégverés, amiből néhány fűrtárdás után érkezett. A jégverés okozta károk, sebek, sérülések lefedésére, - ismerv nekünk segítségnyújtó hatása - szintén az **Astra-t** használtuk. A későbbi jégverések kezelésére, amelyek már a botrytis kialakulásának veszélyét vittékkel előre, az egyik alapkészítmény a **Topzin M** volt. Jó tapasztalataim vannak vele, annak ellenére, hogy nem új termék, régóta a piacodon, de eddig sosem hagyott cserben. Bizton állíthatom, a felszívódó botriticidok közül a legzavargaságosabb. A Topzin mellett szó a 14 napos élelmiszeügyi várakozási idő, amely tudjuk nagyon fontos kritérium a szőlő szüret előtti időszakban választandó szerek esetében.

Szándékosan a végére hagytam a gyomirtás kérdését, mert szolgáltatásom nem mindenki kéri, de így is jelentős felületet kezelünk. Már a harmadik éve, hogy a **Pledge** + glifozát kombinációval dolgozunk (6. kép). Tökéletes tankkeverék a magrökök és évelő, egy és készítmények ellen. Összességében úgy tudnám az év növényvédelmi tapasztalatait összefoglalni – köröközők, kártevők felszaporodását tekintve az átlagostól nem erő fertőzési nyomás mellett, de bizonyos területeken komoly odafigyeléssel – előrejelzésre alapozott (sok esetben a növényvédelmi szakszolgálat segítségével) hatékony, de mégis gazdaságos növényvédelmi technológiával, sikerült egy kiváló növényegészségügyi évet zárni.

6. kép: Pledge 50 WP + Glifozát kombináció gyomirtó hatása az egri borvidéken

Dél-Heves megyében található a megye legnagyobb (közel 600 ha) összefüggő gyümölcsöse. Az Agro-Royal Kft. tulajdonában lévő birtok növényvédelmi munkáit **Kovács András** növényvédelmi szakmérnök felügyeli.

- **Kedves András, milyen növényegészségügyi problémákkal szembesítettél ebben az évben?** - tesszem fel a kérdést.

- Sajnos az évünk nagyon rosszul kezdődött, mert az ismert áprilisi végi, május eleji jégverés a termés nagy részét elvitte. A legnagyobb kárt az almásunkban okozta. Ez önmagában meghatározó tényezőként hatott a növényvédelmi technológiánk és azon belül az egyes technológiai elemek okeszerű megválasztására. Abban az időben költségparancsot elvet követtem, természetesen a racionalitás határain belül. Betegségek közül a varasodás (7.; 8. kép) kontrollálása jelentette a legnagyobb odafigyelést. Védekezésünk előrejelzésre alapozva, az aszkospórák szórásának kezdetén azonnal megkezdjük. A prevenciónak döntő szerepe van. Összel és kora tavasszal az **Astra-** (rezes) lemosó permetezés nem maradhat el. Azt követően

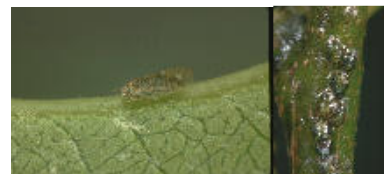
varasodás ellen van egy nagyon jól bevált kontakt partnerünk a **Tiuram Granuflo**, a dítokarbamát hatóanyag családja tartozó gombaölő szer. Virágzásban egy felszívódó hatóanyagú tankkeverékben kombináljuk. A széles hatásspektrum mellett további előnyös tulajdonsága – amit az almatermék jól ismernek – nevezetesen az, hogy a vegetáció második felében használva, kedvezően elősegíti az alma fajánál jellemző színeződést.

7. kép: almavarasodás tünetek levelen

8. kép: almavarasodás tünetek termésen

Ebben az évben kérés kívül a körte-levelbolha (9., 10. kép) okozta a legnagyobb „fejfájást”. Praktizálásom során volt szerencsém találkozni vele többször. Igazából a piacon nem sok olyan termék található, melyet nagy hatékonysággal bevethetünk ellene. E termék közül kiemelkedik a **Mospilan 20 SP**. A kertünkben ezzel sikerült féken tartani a körte-levelbolhát. Sajnos az engedélyezett dózis felső határértékével vagyunk kénytelenek dolgozni – ez perze a költségtényezőt nem javítja – de a hatékonyság, eredményesség érdekében ezt kell tennünk. A **Mospilan 20 SP-t** nélkülözhetetlen technológiai elemek tartom.

9. kép: Fűtőszárnyú körte-levelbolha imágó

10. kép: Körte-levelbolha larva

Közönet illeti meg kedves kollégáimat, amiért megosztottuk velünk észrevételeiket, tapasztalataikat, amelyekből rennyük, hogy az olvasóinkkal, szakemberekkel, termelőikkel együtt, a jövőben mi is profilizálunk.

Dr. Fenyves Tibor
Summi-Agro Hungaria kft.